

Pàgines antològiques d'excursionisme

El salt de la núvia

Per Francesc Maspons i Labrós

Costa amunt, pujant sempre, que us dic que és ben afadigosa, a la fi s'arriba al cim de Puiggraciós, enlairat pic que pel coll de Montcada guaita sempre la comtal Barcelona. Estatge hi té allí la Verge Maria, i quan ve el segon diumenge de setembre, s'hi celebra un aplec que, per lo concorregut i escollit pot competir ben bé amb els de Sant Val'lerià i Sant Miquel, que es diuen els millors del Vallès. Del pla a corriolades la gent hi puja, i és deliciós veure com per tots els voltants, els diferents pobles es troben i s'ajunten i amb gatzara i broma hi puguen, sino és alguna que altra parella que, tot fent-se la cansonera, va quedant-se tot ronsejant per parlar a cau d'orella o tirar-se més amoretes que no pas flors hi ha en tota la muntanya, que us dic que no són poques.

Per les vores dels caminals, les oliardes, ufanoses, amb llurs grossos botons d'or, les cuixardes de botó blau, bones per les febres, les viudes i cabrilles, amb algun roser i lliri bosquetans, que es crien prop de les cases; mentre que per dins del bosc, les farigoles, romanins i espígols, sempre olorosos, les botxes, estepes de bona llei i les salabrigues, amb les seves cent i cent campanetes, donen tal aspecte i satisfacció, que no sap pas gens de greu l'afadigar-se d'aquella manera.

A la fi s'hi arriba, i quin goig n'heu l'ànima! L'altar de la Verge, que sembla un pa d'or de tan encesa lluminària, tota de presentalles; el cant de la Salve; la munió de gent entrant-ne i sortint-ne; la bellugadissa pel defora; el fluviol i sac de gemecs tocant sempre, i les danses que es comencen, tot allí captiva; sobre tot amb aquella immensitat de cel per sostre, i al fons, la bella i extensa plana.

Allí, per un costat es veu La Garriga, amb La Doma i les sanitoses aigües; més enllà, Llerona, amb la seva antiquíssima església, fundada pel Duc de Lorena; al peu del Montseny, Samalús, el mirador del Vallès; més enllà, La Roca, amb el seu elegant castell; Canovelles, amb la seva església gòtica; i Granollers, la vila romana, capital de la comarca, coneguda pels seus mercats i fires. A l'altre costat les muntanyes de la Costa, deixant veure de tant en tant la mar blavosa, i mostrant la Conreria de Montalegre, se-